

Aan de commissies
Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport en de commissie Werk
& Inkomen, Onderwijs, Samenleven,
Schuldhulpverlening & Armoedebestrijding, NPRZ

Beste commissieleden,

Tijdens de bespreking van het plan van aanpak Rotterdam Sport Onbeperkt in de commissie ZWCS op 12 december 2023 is er vanuit de portefeuille Welzijn toegezegd u informatie te sturen over het Volwassenensportfonds.

Daarnaast is ook door voormalig wethouder Grauss vanuit de portefeuille Armoede toegezegd de tijdelijke commissie sociaal te informeren over de evaluatie van het Volwassenensportfonds (22bb847). Zie ook wethoudersbrief van 3 juni 2022 met kenmerk M2201-11959 - 22bb003971.

In deze brief leest u kort de voorgeschiedenis van het fonds, de bevindingen van het onderzoek en onze reactie op de onderzoeksresultaten.

Voorgeschiedenis van Volwassenensportfonds

Het Volwassenensportfonds in Rotterdam staat al enige tijd op de agenda van raad en college. Het onderwerp heeft verschillende fasen van ontwikkeling en onderzoek doorlopen. Eerst lag de focus op het herkennen van de behoefte aan financiële ondersteuning voor volwassenen met een laag inkomen om deel te nemen aan sportactiviteiten. Dit leidde tot diverse onderzoeken die zich richtten op het vaststellen van de potentiële doelgroep, de effectiviteit van het Volwassenensportfonds in het stimuleren van sportdeelname, de uitvoering en de bekostiging. In 2019 is gestart met de eerste gemeentelijke pilot gefinancierd met armoedemiddelen.

Deze pilot is in 2022 uitgebreid met een tweede pilot, gefinancierd met tijdelijke 'corona' middelen. Deze laatste pilot en het bijbehorend onderzoek zijn inmiddels afgerond.

Huidige stand van zaken

Het onderzoeksbureau Mediad heeft in opdracht van de gemeente Rotterdam de in september 2022 gestarte pilot gemonitord en onderzocht. Er zijn in totaal 600 deelnemers ingestroomd en 513 hebben deelgenomen aan het onderzoek.

De doelgroepen van de pilot zijn inwoners met een laag inkomen (tot 130% WML) en meer specifiek:

- Jongeren die uitstromen uit het jeugdsportfonds: Rotterdammers met een laag inkomen tussen de 19 en 25 jaar;
- Statushouders;
- Rotterdammers met een chronische ziekte en/of een beperking;
- Rotterdammers uit een gezondheidstraject (Prestatie010-doelgroep) of leefstijlaanbod in het VGZ Rotterdampakket.

Het onderzoek geeft inzicht in hoeverre het fonds de financiële drempel wegneemt om te gaan sporten, welke eventuele andere drempels er zijn bij deze doelgroepen om (duurzaam) te gaan sporten/bewegen en wat de redenen voor mogelijke uitval zijn. Er is ook een procesevaluatie uitgevoerd onder de betrokken professionals.

Het onderzoek is via drie deelonderzoeken uitgevoerd:

- Een kwantitatief onderzoek onder 513 deelnemers (306 van de 513 deelnemers: 139 deelnemers uit het gezondheidstraject, 120 chronisch zieken, 33 statushouders en 14 jongvolwassenen) waarbij op 2 momenten (nulmeting en 1- meting) vragenlijsten zijn afgenomen.
- Een kwalitatief onderzoek onder 80 deelnemers (waarvan 30 zijn gestopt met sporten)
- Een procesevaluatie onder betrokken professionals (administratieve uitvoeringsorganisaties Sportsupport en Sportservice Zuid-Holland), intermediairs (27) en sportaanbieders (10).

Onderzoeksresultaten

De onderzoeksbevindingen laten een positief beeld zien.

- Positief effect op de (mentale) gezondheid en verlaging van zorgkosten.
Sporten via het fonds heeft positieve effecten aangetoond in relatie tot fysieke- en mentale gezondheid, eenzaamheid en de opbouw van een sociaal netwerk. Het gebruik van drie voorgelegde Wmo-voorzieningen (begeleiding bij sociaal en persoonlijk functioneren, begeleiding bij geldzaken en hulp bij het huishouden) is verminderd. Uit diverse onderzoeken is bekend dat bewegen nu en op latere leeftijd leidt tot minder gezondheidsproblemen wat vervolgens weer zorgt voor minder zorggebruik (zowel Wmo als ZVW). De bovenstaande onderzoeksbevindingen herbevestigen dit gegeven.
- Reductie van de financiële drempel om te gaan sporten.
De onderzoeksresultaten wijzen uit dat het fonds de financiële drempel om te gaan sporten verlaagt, wat sportdeelname van de deelnemers stimuleert. De betaling van de kosten van het sporten door het Volwassenensportfonds is voor vrijwel alle deelnemers (99%) (heel) belangrijk om te gaan sporten. Echter kan het fonds geen duurzame of structurele sportdeelname garanderen, want 55% van de deelnemers geeft aan dat zij niet blijven sporten als zij de kosten van het sporten zelf moeten betalen en 35% geeft aan dan misschien te blijven sporten.
- Kans voor stijging op de participatieladder.
De positieve effecten van het sporten bieden kans op activering en daarmee voor stijging op de participatieladder en verandering in de inkomenspositie van vooral de doelgroep uit gezondheidstrajecten. Dit kan ertoe leiden dat sommige deelnemers na

afloop van de fondsbijdrage het sporten zelf kunnen of willen betalen, waar dat eerst niet het geval was. Het tijdelijk inzetten van het fonds leidt dan tot duurzaam sporten.

Wij zien naast de positieve effecten ook een aantal belemmeringen, die duurzaam sporten van de onderzochte doelgroep in de weg staat. Naast de financiële drempel ervaren de deelnemers ook andere drempels om te gaan sporten. Dit zijn; de reistijd, al dan niet in combinatie met de daarbij behorende reiskosten en de kosten voor sportspullen. Redenen om te stoppen met sporten tijdens de periode dat het fonds is verstrekt, zijn naast de genoemde reiskosten, de gezondheidssituatie van de deelnemers en/of een negatieve ontwikkeling hierin en privéproblemen.

Ook is gebleken dat stimulering én begeleiding bij het sporten belangrijke voorwaarden zijn om te gaan sporten én te blijven sporten.

Wij zien mooie resultaten en willen daarom onderzoeken hoe het fonds kan worden voortgezet.

Voor dit fonds hebben wij € 150.000 euro gereserveerd vanuit de GALA middelen voor de jaren 2025 en 2026.

De kosten per deelnemer in de pilot van het fonds waren gemiddeld € 320,00 per jaar, voor het lidmaatschap bij een sportvereniging, uitvoeringskosten, het gebruik van de sportleenspullenbank en de begeleiding door de intermediair. Met dit bedrag per deelnemer kunnen ongeveer 470 deelnemers p.j. worden ondersteund.

Op basis van de middelen, onderzoeksresultaten en de impact die het fonds heeft, lijken de doelgroepen volwassenen uit een gezondheidstraject (Prestatie010-doelgroep) of leefstijlaanbod in het VGZ Rotterdampakket en volwassenen met een chronische ziekte en/of volwassenen met een beperking de meest voor de hand liggende groepen.

De eerste doelgroep is al begonnen aan leefstijl verbetering en maakt hiervoor gebruik van een voorgefinancierd aanbod. Het zou kapitaalvernietiging zijn om deze mensen vervolgens weer te 'laten vallen' terwijl ze op de goede weg zijn. Daarnaast blijkt dat de positieve effecten van het sporten voor hen mogelijk meer ruimte biedt voor activering, verandering van de inkomenspositie en daarmee de kans op duurzaam sporten met eigen middelen na afloop van het fonds. Ook leidt sporten bij deze doelgroep tot verminderd zorggebruik.

De inkomenspositie van de andere groep, mensen met een chronische ziekte en /of beperking verandert niet of nauwelijks en voor hen is een blijvend fonds nodig. Daarnaast zijn er bewezen positieve effecten waardoor er sprake is van minder gebruik van zorgvoorzieningen verstrekt door de gemeente.

De uitkomsten van de onderzoeken bevestigen met andere woorden de meerwaarde van het fonds voor deze twee doelgroepen en onderbouwen daarmee de keuze voor een structureel fonds voor deze twee groepen.

Wij blijven de voortgang van het fonds monitoren.

Vervolg

In de periode tot en met Q4 2024 verkennen wij op welke wijze de voortzetting het beste geborgd kan worden vanaf 2025.

Wij gaan ervan uit dat wij u met bovenstaande informatie voldoende hebben geïnformeerd en beschouwen de toezeggingen (23bb008758 en 22bb847) hiermee als afgedaan.

Met vriendelijke groet,

Faouzi Achbar MBA MSc
Wethouder Welzijn, Samenleven, Sport, Digitale Inclusie

mr. N.D.Z.R. (Natasha) Mohamed-Hoesein
Wethouder Armoedebestrijding, Schuldhulpverlening, Taal